

Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:8

Sosiaali- ja terveysministeriön

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2009

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

KUVAILELEHTI

Julkaisija Sosiaali- ja terveysministeriö	Julkaisun päivämäärä 3.2.2009		
Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja sihteeri) STM:n osastot Esikuntayksikkö Kansainvälisten asioiden yksikkö Viestintäyksikkö Valmiusyksikkö Sihteeri: Pertti Peitsaari	Julkaisun laji Suunnitelma		
	Toimeksiantaja Sosiaali- ja terveysministeriö		
	Toimielimen asettamispäivä		
Julkaisun nimi Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma 2009			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä <p>Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma perustuu aikaisempien vuosien tapaan voimassa olevaan strategiaan ja hallitusohjelmaan. Toimintasuunnitelma konkretisoi strategian ja hallitusohjelman toimeenpanoa vuonna 2009.</p> <p>Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma rakentuu ns. tulosprisman tuloksellisuuden peruskriteerille. Ne muodostuvat yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta. Toiminnallisen tuloksellisuuden perusteita ovat toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta sekä henkisten voimavarojen hallinta ja kehittämien. Toiminnalliset tulostavoitteet korostavat ministeriön oman panoksen merkitystä tuloksen saavuttamisessa.</p> <p>Yhteiskunnallista vaikuttavuutta tarkastellaan neljän tavoitteen avulla; edistää väestön terveyttä ja toimintakykyä, lisätä työelämän vetovoimaa, vähentää köyhyyttä ja syrjäytymistä sekä varmistaa toimivat palvelut ja taata kohtuullinen toimeentulo. Tasa-arvoministeriönä edistämme ja vahvistamme sukupuolten välisiä tasa-arvoa.</p>			
Avainsanat: (asiasanat) toimintasuunnitelma			
Muut tiedot www.stm.fi			
Sarjan nimi ja numero Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:8		ISSN 1797-9897 (verkkojulk.)	ISBN 978-952-00-2776-6 PDF)
Kokonaissivumäärä 40	Kieli Suomi	Hinta	Luottamuksellisuus Julkinen
Jakaja		Kustantaja Sosiaali- ja terveysministeriö	

PRESENTATIONSBLAD

Utgivare Social- och hälsovårdsministeriet		Utgivningsdatum 3.2.2009	
Författare SHM:s avdelningar, Stabsenheten, Enheten för internationella frågor, Enheten för information och kommunikation, Beredskapsenheten Sekreterare: Pertti Peitsaari		Typ av publikation	
		Uppdragsgivare Social- och hälsovårdsministeriet	
		Datum för tillsättandet av organet	
Publikation Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsplan för förvaltningsområdet 2009			
Referat Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsplan baserar sig liksom tidigare år på gällande strategi och regeringsprogram. Verksamhetsplanen konkretiserar verkställigheten av strategin och regeringsprogrammet år 2009. Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsplan bygger på de grundläggande kriterierna för resultatrik verksamhet i det s.k. resultatprismat. Dessa utgörs av samhällligt inflytande och verksamhetens resultat. Grunder för verksamhetsresultatet är verksamhetens effektivitet, resultat och kvalitetsstyrning samt kontroll och utveckling av de mentala resurserna. Verksamhetens resultatmål betonar betydelsen av ministeriets egna insatser för att uppnå resultatet. Det samhällliga inflytandet granskas med hjälp av fyra målsättningar: stärka människornas hälsa och funktionsförmåga, öka arbetets attraktivitet, förebygga social utslagning samt förbättra social- och hälsovårdstjänsternas funktionalitet och säkerställa en rimlig utkomst. Som ett ministerium för jämställdhet främjar och stärker vi jämställdhet mellan män och kvinnor.			
Nyckelord verksamhetsplan			
Övriga uppgifter www.stm.fi			
Seriens namn och nummer Social- och hälsovårdsministeriets rapporter 2009:8		ISSN 1797-9897 (online)	ISBN 978-952-00-2776-6 (PDF)
Sidoantal 42	Språk Finska	Pris	Sekretessgrad Offentlig
Distribution och försäljning		Förlag Social- och hälsovårdsministeriet	

Esipuhe

Syksyllä 2008 puhjennut globaali finanssikriisi heijastuu kaikkeen suunnitteluun ja toimintaan myös sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla. Julkisen talouden heikkenevä tasapaino vaikuttaa vastuullamme oleviin asioihin. Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä on keskeinen osa suomalaisesta hyvinvoinnista ja peruspalveluista. Ministeriön perustavoite eli Suomessa asuvien yhdenvertaisen kohtelun takaaminen ei ole taloudellisista suhdanteista riippuvainen. Taloudellinen taantuma lisää sosiaalisen tuen tarvetta. Toimintojen mitoitus ja oikea priorisointi on nyt entistä tärkeämpää.

Ministeriömme ydintehtäviä ovat sosiaali- ja terveystalouden strateginen johtaminen, lainsäädännön valmistelu, hallinnon ohjaus, EU- ja kansainväliset tehtävät sekä ministeriölle kuuluvat toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta ja raportointi. Toimintasuunnitelma on tärkeä, koska siihen on koottu eri osastoja yhdistävät, ministeriötasoiset tehtävät. Ne perustuvat hallitusohjelmaan ja pitkän aikavälin strategiaamme.

Hallitusohjelman toimeenpano on nyt puolivälissä. Olemme edenneet suunnitelmien mukaan sen toteuttamisessa. Hallitusohjelmaan kirjattujen tavoitteiden lisäksi olemme joutuneet vastaamaan monista akuuteista haasteista. Niistäkin on selvitty erinomaisesti – kiitos osaavan ja vastuullisen henkilöstön. Useat vaativat ja laajat ohjelmat sekä hankkeet ulottuvat hallituskauden loppuun asti vuoteen 2011.

Ministeriön hallinnonalan organisaatiota on uudistettu monin tavoin. Tämän vuoden alusta aloittivat toimintansa uudet virastot Terveystalouden ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja Sosiaali- ja terveysalan valvontavirasto (Valvira). Lääkealan keskus aloittaa syksyllä. Aluehallinnon laajat uudistukset ovat nekin työn alla. Oma organisaatiotamme on myös uudistettu. Näin mittavia uudistuksia ei ole aiemmin tehty.

Kaikki nämä tehtävät, heikkenevä talous sekä valtion tuottavuusohjelman toimeenpano edellyttävät henkilöstön korkeaa asiantuntemusta ja lujaa sitoutumista yhteisiin päämääriin. Ministeriön henkilöstö on tärkein voimavaramme. Tämä toteutumisen ei tulisi jäädä pelkäksi korulauseeksi. Tarvitsemme hyvää johtamista, laajaa yhteistyötä yli oman yksikön rajojen sekä vaikuttamista sidosryhmiimme. Toimintasuunnitelman liitteenä ovat henkilöstön kehittämisen linjaukset, joihin tänä vuonna keskitymme. Yhteinen tahdonmuodostus ja yhdessä sovittuihin tavoitteisiin sitoutuminen olkoot tämän toimintavuoden avainkysymyksiä.

Helsingissä 26 tammikuuta 2009

Kansliapäällikkö

Kari Välimäki

Sisällysluettelo

ESIPUHE	7
1 VUODEN 2009 TOIMINTAYMPÄRISTÖ	10
2 TOIMINTASUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	11
3 VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET - VUODEN 2009 TOIMENPITEET	13
3.1 <i>Yhteiskunnallinen vaikuttavuus</i>	13
3.2 <i>Tuotokset ja laadunhallinta</i>	16
3.3 <i>Toiminnalliset tulostavoitteet</i>	25
3.4 <i>Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen</i>	26
4. TULOSALUEKOHTAISET RESURSSIT	28
4.1 Hallinto-osasto.....	28
4.2 Vakuutusosasto.....	28
4.3 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto	29
4.4 Sosiaali- ja terveystieteiden osasto.....	30
4.5 Talous- ja suunnitteluosasto	31
4.6 Työsuojeluosasto	32
4.7 Kansliapäällikkö ja sisäinen tarkastus	32
4.8 Kansainvälisten asioiden yksikkö.....	33
4.9 Viestintäyksikkö	33
4.10 Esikuntayksikkö	34
4.11 Valmiusyksikkö	34
4.12 Ministerit, valtiosihteerit, erityisavustajat	35
4.13 Yhteenvedo määrärahoista ja henkilötyövuosista	35
LIITE 1: STM:N HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUONNA 2009	37

1 Vuoden 2009 toimintaympäristö

Globaali finanssikriisi on heikentänyt talouden tasapainoa nopeasti. Vuonna 2009 talouden ennakoitaan taantuvan, työllisyyden heikkenevän ja työttömyyden kasvavan. Se merkitsee sosiaaliturvan rahoitus pohjan supistumista ja etuusmenojen lisääntymistä. Valtiontalous ja kuntatalous kääntyvät alijäämäisiksi. Vuoden 2009 alkaessa matalasuhdanteen kesto ei kyetä ennustamaan. On mahdollista, että julkisen talouden tasapaino heikkenee useaksi vuodeksi. Tämä edellyttää myös sosiaali- ja terveysministeriöltä valmiuksia ja toimenpiteitä lieventää talouslaman negatiivisia väestöön kohdistuvia vaikutuksia.

Kunnalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä tehdään muitakin merkittäviä muutoksia edellä mainittujen rahoitushaasteiden lisäksi. PARAS-hankkeen tuloksena kuntien lukumäärä pienenee, yhteistoiminta-alueita muodostetaan ja muitakin hallinnollisia rakenteita uudistetaan samalla kun toimintatapojen kehittämistyötä jatketaan. Terveyspalveluiden uudistus on tulossa voimaan vuonna 2011. Lisäksi lääninhallitusten sosiaali- ja terveysosastojen asema muuttuu aluehallintouudistuksen myötä.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla on toteutettu merkittäviä organisatorisia muutoksia. Uudet virastot, THL ja Valvira aloittivat vuoden 2009 alussa. Uusi Lääkealan keskus aloittaa toimintansa 1.9.2009. Aluehallinnon uudistusten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2010 alussa. Ne vaikuttavat sekä sosiaali- ja terveysministeriön aluehallintoon, mukaan lukien työsuojelun piirihallinto.

Sosiaaliturvan isoja haasteita lähivuosina ovat myös ikääntyminen, laadukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden turvaaminen, kansainvälistyminen, EU:n tiivistyvä yhteistyö sosiaaliturvan alalla, teknologinen kehitys ja maan alueellinen kehitys. Keskeisenä tavoitteena on sosiaaliturvan uudistaminen kattavaksi, tasoltaan riittäväksi ja oikeudenmukaiseksi. Tämän lisäksi sosiaaliturvan on oltava rahoitukseltaan kestäväällä pohjalla.

Sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla olevien laajojen hallitusohjelman uudistusten, ohjelmien sekä hankkeiden toimeenpano jatkuu vuonna 2009. Sosiaaliturvaa uudistava SATA-komitea esittää linjauksensa alkaneena vuonna. Muita suuria hankkeita ovat terveyden edistämisen politiikkaohjelma, KASTE-ohjelma, PARAS-hanke sekä MASTO-hanke. Ministeriö osallistuu myös lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelman sekä työn, yrittämisen ja työelämän politiikkaohjelman toimeenpanoon.

2 Toimintasuunnittelun lähtökohdat

Sosiaali- terveysministeriön toiminta-ajatuksena on edistää hyvää terveyttä ja toimintakykyä, terveellistä työ- ja elinympäristöä sekä turvata riittävä toimeentulo ja palvelut. Ministeriö on aloitteellinen oman toimintasektorinsa alueella laajentuvassa EU:ssa sekä muuttuvassa, riskialttiissa, maailmanlaajuisessa ympäristössä.

Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä on vastata lakisääteisistä perustehtävistä, toteuttaa hallitusohjelman tavoitteet ja panna täytäntöön pitkän aikavälin strategisia linjauksia. Näiden tehtävien suunnittelun ja seurannan välineenä ministeriö käyttää vuodelle 2009 laadittavaa toimintasuunnitelmaa.

Toimintasuunnitelmassa käytetään ns. tulosprismaa (tuloksellisuuden peruskriteereitä). Tulostavoitteiden asettamisessa sekä tuloksellisuutta koskevassa raportoinnissa käytettävät tuloksellisuuden peruskriteerit muodostuvat yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta toiminnallisesta tuloksellisuudesta. Toiminnallisen tuloksellisuuden perusteita ovat toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta sekä henkisten voimavarojen hallinta.

Vaikuttavuustavoitteet kuvaavat aikaansaatuja vaikutuksia yhteiskunnassa ja kansalaisille tuotettuja hyötyjä. Ne kuvastavat sitä, miten toiminnan perimmäiset hyödyt yhteiskunnalle muodostuvat. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden neljä tavoitetta ovat:

- Edistetään väestön terveyttä ja toimintakykyä
- Lisätään työelämän vetovoimaa
- Vähennetään köyhyyttä ja syrjäytymistä
- Varmistetaan toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva.

Yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin pyritään harkitusti ministeriön strategisilla tavoitteilla (tavoite vuodelle 2011 ja tavoite vuodelle 2009).

Ministeriön toimenpiteiden vaikutukset näkyvät useimmissa tapauksissa vasta tulevina vuosina.

Vaikuttavuustavoitteiden toteutumisella seurataan koko toimialan onnistumista pitämällä aikavälillä. Ministeriön omaa vuotuista toimintaa arvioidaan sille perusteella, miten hyvin suunnitellut työt on kyetty hoitamaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelmassa nostetaan esille sellaiset strategiset tavoitteet, joilla on merkitystä peruspalvelujen vahvistamisen, köyhyiden ja syrjäytymisen ehkäisemisen ja työllisyyden parantumisen kannalta luvussa 3.

Vuoden 2009 toimintasuunnitelma on tehty siten, että se vastaa paremmin tulosprisman peruskriteereitä ja poikkeaa siksi jonkin verran aikaisemmin käytetystä rakenteesta.

Yhteiskunnallista vaikuttavuutta seurataan sovitulla tunnusluvulla/indikaattoreilla, jotka ovat ryhmitelty neljän strategisen tavoitteen mukaisesti (luku 3.1). Näitä tunnuslukuja käytetään myös ministeriön talousarviossa. Ministeriön toiminnan tulisi vaikuttaa näihin tunnuslukuihin suunnitellulla tavalla.

Luvussa 3.2 tuotokset ja laadunhallinta esitetään ministeriön aikaansaamat suoritteet samoin strategioittain ryhmiteltynä. Suoritteet on pyritty kuvaamaan siten, että aluksi esitetään pitemmän aikavälin tavoite eli tavoite vuodelle 2011 ja sen jälkeen vuotta 2009 koskeva konkreettisempi tavoite. Tämä esittämistapa palvelee myös Netra – tietojärjestelmää. Tässä luvussa kuvataan myös palvelukykyä ja laatua.

Luvussa 3.3 kuvataan ministeriön toiminnallisia tulotavoitteita eli toiminnallista tehokkuutta lähinnä taloudellisuus näkökulmasta. Luvussa 3.4 henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen esitetään ministeriön henkilöstöön liittyviä tavoitteita. Luvun alussa esitetään myös henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja/indikaattoreita, joita seurataan mm. ministeriön toimintakertomuksessa ja henkilöstötilinpäätöksessä.

Toimintasuunnitelman luvussa 4 esitetään tulosityksiköille osoitetut resurssit eli strategisten tavoitteiden, muiden merkittävien hankkeiden ja perustehtävien henkilövuodet sekä tulosityksikön toimintamenomäärärahat ja eräiden erityishankkeiden määrärahat. Perustehtävät esitetään tulosityksikköjen omissa toimintasuunnitelmissa.

3 Vaikuttavuustavoitteet - vuoden 2009 toimenpiteet

3.1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Edistetään väestön terveyttä ja toimintakykyä

	2000 toteutunut	2006 toteutunut	2007 toteutunut	2009 arvio
Ylipainoisten (BMI 25 tai yli) osuus 15—64-vuotiaista, %				
— miehet	53	55	57	55
— naiset	37	41	43	40
Alkoholisairauksiin ja -myrkytyksiin kuolleet, yhteensä				
— miehet	1 192	1 588	1 650	1 550
— naiset	285	432	450	420
Humalahakuinen juominen (yli 6 annosta kerralla vähintään kerran viikossa) 15—64-vuotiaista, %				
— miehet	25	25	28	25
— naiset	7	8	9	8
Päivittäin tupakoivat 15—64-vuotiaat, %				
— miehet	28	24	26	23
— naiset	20	19	17	16
Uusien työkyvyttömyyseläkkeiden lukumäärä	22 839	24 399	25 422	25 000
— miehet	12 144	12 451	12 948	12 700
— naiset	10 695	11 948	12 474	12 300

Lisätään työelämän vetovoimaa

	2000 toteutunut	2006 toteutunut	2007 toteutunut	2009 arvio
50-vuotiaan eläkkeelle siirtymisiän odote, vuosia				
— miehet	60,6	61,5	61,5	61,8
— naiset	60,6	61,5	61,6	61,8
Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt (lkm/100 000 työllistä)	259	214	203	200
— miehet	285	242	220	215
— naiset	231	186	185	180
Vakavat työpaikkatapaturmat (lkm/100 000 palkansaajaa)	2 746	2 582	2 589	2 500
— miehet	4 166	3 834	3 835	3 700
— naiset	1 319	1 361	1 362	1 340
Sairauspoissaolopäivien osuus työpäivistä, %				
— miehet	3,4	3,6	3,5	3,4
— naiset	4,4	4,7	4,8	4,6
Sairauspäiviä/työllinen, %				
— miehet	7,8	7,9	7,6	7,5
— naiset	9,3	9,6	9,8	9,6

Vähennetään köyhyyttä ja syrjäytymistä

	2000	2006	2007	2009
	toteutunut	toteutunut	toteutunut	arvio
Köyhyysaste, pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien osuus, %	11,3	12,5	12,0	11,0
Lasten köyhyysaste, pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien lasten osuus, %	11,7	12,3*	11,8*	10,5
Yli vuoden työttömänä	86 800	63 800	51 200	48 000
— miehet	47 500	35 000	27 700	26 400
— naiset	39 300	28 800	23 500	21 600
Pitkittyneesti pienituloisia	301 600	439 200	420 000	400 000
— miehet	151 400	220 000	210 000	200 000
— naiset	150 200	219 200	210 000	200 000
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavien osuus toimeentulotuen saajista, %	24,0	24,0	26,4	24,0
Lapsia avohoidon tukitoimissa	49 351	59 058	62 485	60 500
Asunnottomia	9 999	7 399	7 303	7 100
— miehet	8 247	6 034	5 868	5 750
— naiset	1 752	1 365	1 435	1 350

Varmistetaan toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva

	2000	2006	2007	2009
	toteutunut	toteutunut	toteutunut	arvio
Sosiaali- ja terveyspalvelut				
Hoitotakuun toteutuminen (erikoissairaanhoido)				
— yli 6 kk jonottaneita	..	7 300	9 500	3 000
Vanhusten palveluja saavat 75 vuotta täyttäneistä, %				
— kodinhoitoapu	19,7	18,6	18,9	19,5
— palveluasuminen	5,1	5,7	6,0	6,5
— vanhainkodeissa	5,3	4,1	4,0	3,8
— terveyskeskusten pitkäaikaishoidossa	3,1	2,4	2,2	2,0
— omaishoidontuella hoidetut	3,0	3,7	3,9	4,3
Terveyskeskusten lääkärivaje, %	..	8,9	10,0	7,0
Ensisynnyttäjien keski-ikä, vuosia	27,6	28,0	28,0	28,0
Kokonaishedelmällisyys	1,73	1,84	1,83	1,84
Päivähoidossa olevien osuus ikäryhmästä, %				
— 1—2-vuotiaat	35,3	38,9	40,4	42,0
— 3—5-vuotiaat	66,5	70,2	71,8	73,0
Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret	12 861	15 774	16 059	15 700
Sosiaali- ja terveystoimen menojen osuus kuntien kokonaismenoista, %	50,9	53,2	53,4	54,0
Eläkkeensaajat				
Vanhuuseläke	869 700	964 400	978 300	1 024 000
— miehet	338 400	394 900	402 700	424 000
— naiset	531 300	569 500	575 600	600 000
Osa-aikaeläke	24 600	30 600	30 000	31 000
— miehet	11 200	14 100	13 600	13 000
— naiset	13 400	16 500	16 400	18 000
Työkyvyttömyyseläke	276 300	267 400	271 600	266 000
— miehet	147 000	141 900	143 600	141 000
— naiset	129 300	125 500	128 100	125 000
Työttömyyseläke	54 300	47 700	50 300	50 000
— miehet	25 900	22 300	23 400	23 500
— naiset	28 400	25 400	26 900	26 500
Leskeneläke	252 800	262 600	263 400	265 000
— miehet	26 300	34 400	35 400	37 000
— naiset	226 500	228 200	228 000	228 000

Varmistetaan toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva

	2000	2006	2007	2009
	toteutunut	toteutunut	toteutunut	arvio
Keskimääräiset etuudet (euroa/kk)				
Vanhuuseläke				
— miehet	1 178	1 453	1 507	1 610
— naiset	718	932	971	1 050
Työkyvyttömyyseläke				
— miehet	1 012	1 100	1 117	1 145
— naiset	807	914	934	955
Työttömien ansiopäiväraha				
— miehet	916	1 164	1 201	1 235
— naiset	719	899	922	953
Sairauspäiväraha				
— miehet	1 037	1 200	1 228	1 262
— naiset	897	1 053	1 075	1 107
Vanhempainpäiväraha				
— miehet	1 230	1 545	1 620	1 875
— naiset	765	1 060	1 170	1 288
Minimietuudet ja toimeentulotuki (euroa/kk)li>				
Sairausvakuutuksen ja äitiys-/vanhempainpäiväraha	252	380	380	551
Työttömän peruspäiväraha	441	505	527	551
Kansaneläke (täysi)	447	511	558	584
Toimeentulotukea saaneet				
— kotitaloudet	271 686	226 617	217 842	229 000
— henkilöt	454 353	358 369	342 492	360 000

Sukupuolten välisen tasa-arvon tunnusluvut

	2000	2006	2007	2009
	toteutunut	toteutunut	toteutunut	arvio
Naisten säännöllisen työajan ansioiden osuus miesten vastaavista ansioista, %	80,6	80,4	80,7	81,0
Määräaikaisten työsuhteiden osuus työsuhteista, %				
— miehet	12,9	12,6	12,3	12,1
— naiset	19,9	20,0	19,4	19,0
Vanhempainpäivärahapäivistä maksettu isille, %	4,2	5,7	6,1	6,5
Vanhempainpäivärahaa käyttäneiden isien osuus, %	63,1	70,5	71,6	73,0

3.2. Tuotokset ja laadunhallinta

Suoritteet ja julkishyödykkeet

Edistetään terveyttä ja toimintakykyä			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Terveyden edistämisen politiikkaohjelma toimeenpantu ja toiminta jatkuu uudistuneessa Terveys 2015 -kansanterveysohjelmassa.	<ul style="list-style-type: none"> - Terveys 2015-ohjelmaa toteutettu terveyden edistämisen politiikkaohjelmalla, ohjattu kunnallisten rakenteiden muodostumisesta ja suunniteltu väliarviointi. - Terveyden edistämisen rakenteet on sisällytetty uuteen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöön. - Suunniteltu ja toteutettu politiikkaohjelman viestintää ministeriöiden yhteistyönä (ml. Kunnan ministerit – hanke) 	HTO, STO	4,0 HTO 0,5 STO
Terveyserojen kaventamisen toimintaohjelman vuosille 2008-2011 ajoitetut toimenpiteet toteutettu, tilannearviointi tehty ja jatkotoimenpiteet suunniteltu terveyden edistämisen politiikkaohjelmaan liittyen	Toimintaohjelman kaikkien toimenpiteiden toimeenpano aloitettu, erojen kaventamistointia vahvistettu pilottialueilla ja yhteistyö WHO:n kanssa toimii.	HTO	2,0 HTO
Valtioneuvoston liikuntaa ja ravintoa koskevan periaatepäätöksen toimeenpanosuunnitelman toteutettu ja Suomen tavoitteet viety EU- ja WHO-yhteistyöhön	<ul style="list-style-type: none"> - Toimeenpanosuunnitelman mukaiset toimet käynnistyneet, toimijat sitoutettu, seuranta ja arviointi suunniteltu. - EU-yhteistyö toteutuu tavoitteellisesti. 	HTO, VIE	1,5 HTO
Lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi luotu toimivat yhteistyörakenteet. VNA pantu toimeen. Lasten ja nuorten terveysseurantajärjestelmä on implementoitu.	<ul style="list-style-type: none"> - VN asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta on annettu, toimeenpano käynnistetty ja seuranta suunniteltu. - Lasten terveysseurannan kansallinen implementointi ja nuorten terveysseurantajärjestelmän kehittäminen on suunniteltu. - Käytännön toteutus THKL:ssä 	HTO	0,5 HTO
Ympäristöterveydenhuollon alueellisen yhteistyön kehittäminen, ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita Suomessa alle 80 kpl	<ul style="list-style-type: none"> - Yhteistoiminta-alueita Suomessa alle 130 - Laki kunnan kuulumisesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen valmisteltu 	HTO	0,5 HTO
Kemikaalilainsäädäntö uudistettu vastaamaan uutta EU-lainsäädäntöä	Kemikaalilain muutos EU:n uuden CLP-asetuksen (kemikaalien luokitus, merkinnät ja pakkaaminen) toimeenpanemiseksi annettu, alemmanasteisia säädösmuutoksia tehty ja kemikaalilain kokonaisuudistuksen valmistelua koskeva suunnitelma tehty.	HTO, VIE	1,0 HTO

Edistetään terveyttä ja toimintakykyä			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Alkoholipolitiikkaa, tupakkapolitiikkaa, huumausainepolitiikkaa, päihdehaittojen ja rahapelihaittojen ehkäisyä sekä tapaturmien ehkäisyä johdettu kokonaisuutena asiantuntijalaitoksiin tukeutuen.	Varmistetaan palvelurakenneuudistuksessa valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten toimijoiden päihde-, tupakka- ja rahapelihaittojen sekä tapaturmien ehkäisyä ja valvonnan selkeät rakenteet osana valtakunnallisten ohjelmien toteutusta. Tupakoinnin torjuntaa koskevan WHO:n puitesopimuksen, FCTC:n Suomea koskevat velvoitteet pantu toimeen.	HTO, VIE	4,0 HTO
REACH- toimeenpantu	Selvitetään REACH:iin ja muuhunkin kemian alan työsuojelulainsäädäntöön liittyvät viranomaistehtävät ja tehdään ehdotus vastuista ja tehtävistä STM:n eri yksiköiden välillä. Valvontavelvoitteet on kartoitettu ja viranomaisyhteistyötä kehitetty mm. kansallisen kemikaalivalvontahankkeen avulla.	TSO, HTO	0,7 TSO
Varautumisasioita käsittelevien yhteistyöelinten tehtävät ja asema selkeytetty	Poikkeusolojen th- neuvottelukunnan ja terveydenhuollon sektorin tehtävät arvioitu, työnjako selkeytetty ja uudelleen järjestelyt suunniteltu	VAL	
Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen (YETT) strategia toimeenpantu hallinnonalalla	- Valmisteltu erityistilannesuunnitelmat: Talousveden käyttökelttomuus laajalla alueella Sosiaalivakuutuksen palveluverkon vakava toimintahäiriö - Luotu sosiaali- ja terveydenhuollon toimintamalli suurta määrää suomalaisia ulkomailla kohtaavien onnettomuuksien varalta - Nimetty valtakunnalliset toimijat - Tuotettu sosiaali- ja terveydenhuollon kriisi-johtamisen edellytykset alue- ja paikallistasonalla aluehallinnon uudistamisen yhteydessä - Integroitu hallinnonalan viestintä	VAL, VIE, osastot, erillisyksiköt	
Huoltovarmuuspäätös toimeenpantu terveydenhuollossa	Vuoden 2009 huoltovarmuuspäätös toimeenpantu ja kehitetty uusia yhteistyömuotoja Huoltovarmuuskeskuksen kanssa	VAL, osastot, erillisyksiköt	

Lisätään työelämän vetovoimaa			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Kuntouttavan työtoiminnan asema selkeytynyt ja riittävästi resursoitu, työryhmän esitys valmis	- Kuntouttavan työtoiminnan asemaa selkeytetty SATA-komitean esitysten pohjalta. - Työryhmän esitys kuntouttavasta työtoiminnasta valmis	HTO, VAO, TAO	0,5 HTO
Työterveyshuollon sisältö uudistunut ja palvelujen tuottavuus parantunut kehittämislinjojen mukaisesti. Työterveyshuollon ja perusterveydenhuollon yhteistyötä on vahvistettu.	Luotu toimivat mallit työterveyshuollon ja muun perusterveydenhuollon yhteistyölle ja ehkäisevän työn vahvistamiselle. Tuettu tehokkaasti WHO:n työterveystoimintasuunnitelman toimeenpanoa.	HTO	2 HTO

Lisätään työelämän vetovoimaa			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Työn, yrittämisen ja työelämän politiikkaohjelma: Työhyvinvointi-foorumi vaikuttaa verkostoyhteistyön rakenteiden muodostamiseksi sekä kansallisten ja EU:n työterveys- ja työturvallisuus tavoitteiden saavuttamiseksi.	Toteutetaan Työhyvinvointi-foorumin toimintasuunnitelma, joka on hyväksytty sidosryhmiä edustavassa foorumin johtoryhmässä. Ydin-toimenpiteitä ovat johtoryhmän, neljän teema-ryhmän sekä teemoihin liittyvien verkostojen toiminnan varmistaminen, yleisö- ja asiantuntijatilaisuudet, aloitteiden tekeminen hallinnon sisällä ja verkostoissa työhyvinvointia edistävän toiminnan varmistamiseksi ja uudistamiseksi. Viestinnässä nostetaan esiin työhyvinvointia tukevien keinojen merkitys taloudellisen taantumun haittavaikutusten lieventämisessä. Yrittäjien sosiaaliturvan kehittämistyöryhmän loppuraportti valmis.	TSO, VIE, HTO, VAO	3,9 TSO
Valtakunnalliset strategiat uudistettu ja EU:n työsuojelustrategia toteutettu	Tehdään strategioiden ja muiden valtakunnallisten suunnitelmien kehittämiseen liittyviä analyysejä. EU:n työsuojelustrategian (2007-2012) tavoitteet sisällytetään osaksi ministeriön strategiaa. Valmistellaan työhyvinvointipolitiikka-asiakirja. Laaditaan toimenpidesuunnitelma työtaturmatavoitteen saavuttamiseksi Suomen osalta.	TSO	2,5 TSO
Uudet konesäännökset toimeenpantu	Kansalliset soveltamisohjeet laadittu, koulutus ja tiedotus järjestetty, komission soveltamisohjeiden valmisteluun osallistuttu. Standardien uusimisen aiheuttamat toimenpiteet selvitetty ja arvioitu uudelleen ilmoitetut laitokset.	TSO	1,2 TSO
MASTO-hanke: Masennuksesta aiheutuvat työkyvyttömyyseläkkeet ja sairauspoissaolot vähentyneet	<ul style="list-style-type: none"> - Toimintaohjelman mukaiset toimenpiteet käynnistetty ”Tartutaan masennukseen – keinoja työkyvyttömyyden ehkäisyyn”-seminaarit toteutettu - MASTO-kiertueen tilaisuudet järjestetty - Selvitys ammattiryhmittäisestä työkyvyttömyydestä julkaistu - Viestintä käynnissä ja viestintäverkosto perustettu 	VAO, VIE, TSO	2,5 VAO
Valtakunnallinen työpankkikokeilu toteutettu v. 2011	Käyttökelpoisten toimintamallien hakeminen kokeilun tuloksena Kokeilut toteutettu	VAO, TEM	
Yrittäjien sosiaaliturva selkeytetty	Uudistusehdotukset selvitetään työryhmässä, jonka määräaika 31.5.2009. Työryhmäraportin pohjalta ratkaistaan jatko-toimenpiteet.	VAO, VIE	0,6 VAO
Tapaturmavakuutuslain-säädännön kehittäminen	Haittaraha-mietintö lausunnolla, määräaika 20.1.2009. Lainvalmistelu aloitetaan tr/virkatyönä, tavoitteena laki 1.1.2011	VAO	
Tasa-arvoselonteko annettu eduskunnalle 2010	Selontekotyöryhmä asetettu helmikuun loppuun mennessä. Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskeva taustaselvitys valmistuu 4/09; tasa-arvoviranomaisia koskeva taustaselvitys 6/09; koulutusta, työelämää sekä työn ja perheen yhteensovittamista koskevat taustaselvitykset valmistuvat syksyllä.	TAO, VIE	1,0 TAO

Lisätään työelämän vetovoimaa			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Hallitus on arvioinut Samapalkkaisuusohjelman etenemistä. Sukupuolten väliset palkkaerot ovat kaventuneet.	<ul style="list-style-type: none"> - Avataan samapalkka.fi sivusto 04/09. - Segregaation purkamista ja oppilaitosten tasa-arvosuunnittelua edistävä hanke käynnistetään keväällä –09. Järjestetään segregaatiota käsittelevä työpaja 05/09 ja seminaari 9/09. - Toteutetaan tasa-arvolain toimivuuden seuranta ja arviointi -hankkeen toinen osa. 	TAO, VIE	2,0 TAO

Vähennetään köyhyyttä ja syrjäytymistä			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Varhainen puuttuminen juurrutettu työotteeksi koko sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja osaksi koko kunnan päätöksentekoa merkittävässä osassa kuntia	<ul style="list-style-type: none"> - Varpun valtakunnallisella verkostolla tuettu laajasti hallinnonrajat ylittävää varhaista puuttumista painopisteinä mm. yhteisten eettisten periaatteiden hyväksyminen sekä yhteistyö koulukiusaamisen ja alle kouluikäisten lasten kiusaamisen ehkäisyssä. - Kuntien KASTE-hankkeisiin sisältyvät varhaisen puuttumisen hankkeet verkostoituu ja niiden toteuttamista tuettu yhdessä THL:n kanssa. 	STO, VIE	
EU:n köyhyden teemavuosi on toimeenpantu ja sen tulokset on raportoitu	Valmistellaan EU:n köyhyden teemavuosi 2010; suunnitelma ja toimenpideohjelma valmiit	HTO, TAO, KVT, VIE	0,5 HTO
Pienituloisten ja erityisryhmien asumismahdollisuuksia on tuettu osana vähimmäisturvaa, syrjäytyneisyyden ja asunnottomuuden ehkäisyä sekä työelämän kannustavuutta ja lapsiköyhyyden poistamista	Asumistukijärjestelmä selkeytetty ottaen huomioon SATA-komitean tekemät esitykset	HTO, TAO, VAO	0,5 HTO

Varmistetaan toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistamisen linjaukset viety sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädäntöön ja uudistuksen toimeenpanoa tuettu (HO)	<ul style="list-style-type: none"> - Sote-kysely toteutettu ja sen tuloksia hyödynnetty selonteon valmistelussa (syyskuu) - Sosiaalihuollon erityispalvelujen toteuttamisen linjaukset valmistuneet (KASTE) - Kehittämistoiminnan rakenteet määritelty (KASTE) - Viestintä ja sidosryhmätyö suunniteltu ja toteutettu - Terveystuolain valmistelua jatkettu - Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, kehittämistä ja valvontaa koskevan lain valmistelua jatkettu 	STO, HTO, VIE	2,2 STO

Varmistetaan toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Sosiaalihuollon ja sosiaalipalvelujen asema PARAS -prosessissa on selkiinnytetty.	<ul style="list-style-type: none"> - Säännökset erikoissairaanhoidon työnjaosta on annettu - EU-palveludirektiivin sisältöön on vaikutettu - Suunnitelma lainsäädännön uudistamiseksi tehty - Sosiaalihuoltolain kokonaisuudistus käynnistetty - Sairaankuljetuksen ja ensihoidon asemaa koskevat säännökset valmisteltu - EVO-rahoituksen uudistaminen toteutettu - Hengityshalvauspotilaiden palvelujen järjestämis- ja kustannusvastuu ratkaistu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän uudistuksen yhteydessä 		
Terveyskeskusten toimintaedellytykset ja toimivuus ovat parantuneet (HO), sosiaali- ja terveydenhuollon perustason palvelut muodostavat toimivan kokonaisuuden	<ul style="list-style-type: none"> - Perusterveydenhuollon mallien kartoitus on tehty - Perusterveydenhuollon tuotteistukseen on luotu kansallinen strategia - KASTE-ohjelmasta tuettu perusterveydenhuoltoa vahvistavia hankkeita - Suun terveydenhuollon palvelujen tehostamishanke Jyväskylässä on käynnissä; kunnallisen ja yksityisen sektorin yhteistyöinnovaatio - Sosiaali- ja perusterveydenhuollon yhteiset toiminnot mukana ohjelman toimeenpanossa - Viestintä suunniteltu ja käynnistetty 	STO, HTO, VIE	2,5 STO
Perustason mielenterveys- ja päihdetyötä vahvistettu erikoistason osaamisella	<ul style="list-style-type: none"> - Mielenterveys- ja päihdetyön periaatepäätös valmisteltu. - Yhteistyössä MASTO-hankkeen kanssa linjattu ehkäisyyn ja hoitoon liittyvien palveluinnovaatioiden käyttöä perusterveydenhuollossa. - Mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittäminen peruspalveluissa sisällytetään Toimiva terveyskeskus- toimimienpanosuunnitelman toteuttamiseen. - Säädosmuutoksiin liittyvä työ aloitettu, esimerkiksi pakkokeinoja säätelevä laki. 	STO	2,0 STO
Lääkealan osaaminen täysipainoisesti käytössä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä	Lääkehuollon organisaatiouudistus toteutettu ja uusi lääkealan keskus aloittanut toimintansa. Lupa- ja valvontavirastoon on siirretty osa toiminnoista. Aloitettu lääkealan osaamisen nykyistä parempi käyttö sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä.	STO, HAO, VIE	2,0 STO
Laadun- ja potilasturvallisuuden hallinta toimivat palvelujärjestelmässä	<ul style="list-style-type: none"> - Sosiaali- ja terveydenhuollon laadun seurannan linjaukset tehty. - Laadun seuranta ja potilasturvallisuuden koordinointi ja kehittäminen vastuutettu THL:lle. 	STO	1,5 STO
Valtakunnallinen sähköinen potilaskertomus, eArkisto ja eResepti käytössä (HO)	<ul style="list-style-type: none"> - Määrittelyt kiinnitetty ja määrittysten implementointi vaiheistettu - Hanketoimisto (Suomen kuntaliitto) toiminnassa. Alueiden liittymisjärjestys sovittu. 	STO, VIE	3,2 STO

Varmistetaan toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
	<ul style="list-style-type: none"> - Resepti tuotantokäytössä. Sähköisten reseptien käyttö alkaa eräissä kaupungeissa - eArkisto pilotoitu vähintään kahdessa järjestelmässä - Sertifiointijärjestelyistä sovittu. Sertifiointityö käynnissä - Klustereiden jatko varmistettu osana Teke-sin ohjelmaa - Yksityisen sektorin klusteri käynnistynyt. - Osana sähköistä ajanvaraustoiminnan kehittämistä aloitetaan suun terveydenhuollon ajanvarauspalvelun määrittely. - Toimijat ja käyttäjät raportoitu järjestelmissä 		
Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmien rakentamisen toinen vaihe (2008-2011) valmis	<ul style="list-style-type: none"> - Määrittelyt tehty - Määrittelysten implementoinnista järjestelmiin (aikataulu, rahoitus, organisointi) sovittu - Kansallisesta arkistoratkaisusta sovittu ja tarvittava säädösvalmistelu käynnistetty 	STO, VIE	1,0 STO
Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluinnovaatio-hankkeen tulokset ammattilaisten sekä palveluorganisaatioiden käytössä	<ul style="list-style-type: none"> - Palvelevaan testiversio on luotu. Innokylä - Innovaatioympäristön rakentaminen käynnistetty. 	STO, Vie	1,0 STO
Henkilöstövajeiden kasvu on pysähtynyt ja koulutuksen työelämä-lähtöisyys on parantunut. Työhyvinvointi on lisääntynyt.	<p>Suunnitelma työelämän ja koulutuksen alueellisista yhteistyökäytänteistä valmis (KASTE)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alan työvoiman ja osaamistarpeiden valtakunnallisen ennakoinnin kehittäminen jatkunut (Sosiaali- ja terveydenhuollon työvoiman ennakoitiverkosto STM57:00/2007) - Johtamisen rakenteiden ja käytäntöjen kehittäminen käynnistynyt sosiaalihuollon ja hoitotyön toimintaohjelmien pohjalta (KASTE) - Sosiaalihuollon henkilöstömitoituksen suunnittelun ja arvioinnin mittariston ja indikaattorien pilotointi käynnistynyt, toimeksiantosopimus (KASTE) - Hoitotyön henkilöstön seurantamittariston kehittäminen käynnistynyt laaditun hankesuunnitelman pohjalta (KASTE) - Terveystuoltohenkilöstön työnjaon kehittämiseen liittyvä HE annettu, samoin sosiaali- ja terveysministeriön asetukset. Suositukset on julkaistu. - Hammaslääkäriskoulutukseen otettavien aloitusmäärät on arvioitu ja koulutuksen käynnistämisestä Kuopiossa on tehty päätös - Lääkäriskoulutuksen aloituspaikkoja 650 - Suositus kansainvälisen rekrytoinnin eettisistä periaatteista valmisteilla 	STO, TAO VIE	2,0 STO

Varmistetaan toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva			
Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Ikäihmisten palvelujen laatusuositus toimeenpantu	<ul style="list-style-type: none"> - Laatusuosituksen toimeenpanoa jatkettu - Pitkäaikaishoidon uusien konseptien kehittäminen aloitettu - Ikäneuvo-työryhmän ehdotusten toimeenpano aloitettu 	STO	1,0 STO
Vammaispalvelulakien yhteensovitus pääosin toteutettu	<ul style="list-style-type: none"> - Vammaispalvelulain muutoksen toimeenpanoa toteutettu. - Erytys- ja palveluohjelmien asema ja kehitysvammaisuuspalvelut selkiinnetty osana PARAS -prosessia 	STO	1,0 STO
Varhaiskasvatusta koskevat uudistukset aloitettu	<ul style="list-style-type: none"> - Päivähoitolain uudistamisen sisältö linjattu ja HE:n valmistelu on aloitettu - Selvitys varhaiskasvatuksen hallinnollisesta asemasta on tehty. 	STO	1,5 STO
Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen rakenteita ja johtamista on vahvistettu osana kunta- ja palvelurakennemuutostusta sekä KASTE-ohjelmaa	Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen rakenteet ja johtaminen on sisällytetty valmisteilla olevaan sosiaali- ja terveydenhuollon hallintolakiin sekä terveydenhuoltolakiin, kunnille on tarjottu asiantuntijatukea toimintamallien vakiinnuttamisessa.	HTO	1,0 HTO
Vähimmäistoimeentuloturvan taso nykyistä parempi	Toimeentulotuen riittävyden perusselvitys tehty	HTO, STO, TAO	0,5 HTO
Perhevapaajärjestelmän kehittäminen 1. isyysloman pidentäminen 2. rekisteröidyn parisuhteen sisäinen adoptio 3. perhevapaajärjestelmän kokonaisuuden kehittäminen	1. ja 2. HE valmis vuonna 2009, voimaan 2010 3. selvitys osana SATA-komitean toimeksiantoa	VAO	
Sosiaaliturvakomitea, SATA Ansioturvaajaosto Perusturvaajaosto: Rahoitus- ja kannustajaosto: Hallinto- ja prosessijaosto Lääkekustannusten kasvun seuranta ja hillintä siten, että reaalikasvu ei ylitä 5 %	<p>SATA-komitean linjausten valmistelu ja toteutus budjetissa.</p> <p>Sukupuolinäkökulma valtavirtaistettu hallituksen tasa-arvo-ohjelman mukaisesti. Viestintä suunniteltu ja toteutettu</p> <p>Viitehintajärjestelmän onnistunut käyttöönotto sis. mm. viestintä Lääkekaton ja maksukaton yhdistämisen selvittäminen (SATA) Korvausjärjestelmän ulkopuolelle jäävät lääkkeet (EOA) Lääkekustannusten seuranta Diabetes annosjakelu</p>	<p>VAO, TAO, VIE</p> <p>VAO, VIE</p>	<p>5,1 VAO 2,0 TAO</p> <p>0,6 VAO</p>

Palvelukyky ja laatu

Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
PARAS -hankkeen toimeenpano Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksessa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen linjaukset on viety lainsäädäntöön ja uudistusten toimeenpanolla on selkeät tukirakenteet	Sisältyy myös kohtaan ”Varmistetaan toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva” - Valmisteltu PARAS -uudistuksen STM:n toimialaa koskeva lainsäädäntö - Osallistuttu kuntien rahoitus- ja valtionosuuslainsäädännön valmisteluun - Valmisteltu PARAS -selonteon STM-osuus - Toteutettu PARAS -lainsäädännön osalta suvaus	HTO, STO, ESY, VIE, TAO	5,0 HTO 0,8 ESY 4,0 STO
KASTE -ohjelman 2008-2011 toimeenpano Kehittämishjelma on toteutettu asetettujen tavoitteiden mukaisesti Ohjelman jatkuva arviointi on käynnissä	- Vakinaistettu alueellisten johtoryhmien toimintamalli - Valtakunnallisen toimeenpanosuunnitelman 1. vuoden seuranta tehty - Toisen hankekierroksen valtionavustuspäätökset tehty - Käynnistetty ohjelman arviointi - Käynnistetty hankeyhteistyö RAY :n kanssa - Uudistettu KASTE -ohjelman nettisivut ja luotu yhteinen verkkoalusta ohjelman toimijoille	HTO, STO	6,0 HTO 2,5 STO
Hallitusohjelman toimeenpano: toteutettu : STM:n osuus 2007-11 hallitusohjelmassa	- Toteutettu hallitusohjelman puolivälin arviointi, ml. lainsäädäntösuunnitelma - Valmisteltu hallituksen loppukauden toimenpide-ehdotukset ministereille	ESY, osastot, VIE	
Parannettu lainsäädännön laatua v. 2011	- Jatkettu paremman sääntelyn toimintaohjelman toimeenpanoa - Kehitetty säädösvalmistelun suunnitelmallisuutta, ohjausta sekä varmistettu riittävät voimavarat - Parannettu lakiehdotusten vaikutusarviointia - Parannettu sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista säädösvalmistelussa - Selvitetty yritysten hallinnollista taakkaa	ESY, TAO, osastot	0,5 ESY 1,5 TAO
Strategia 2020 -hanke: Käynnistetty v. 2010 valmistuneen linjausraportin toimenpiteet	- Suunnitelma sisältöstrategian uudistamisesta ja päivityksestä, sidosryhmien kuuleminen ja analyysit sekä aloitettu raportin laadinta	ESY, osastot, erillisyksiköt	1,0 ESY
Aluehallinto uudistettu	- Ministeriön linjausten ja näkemysten varmistaminen ALKU -hankkeissa sekä Aluestrategia 2020 valmistelussa. - Työsuojelun erityisaseman huomioonottaminen aluehallintouudistuksen valmistelussa ja toimeenpanossa.	TAO, TSO, HAO	0,5 TAO 0,7 TSO
Sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen VN:ssa vahvistunut ja	Ministeriöiden eteneminen avainprosessien valtavirtaistamisessa on arvioitu (syksy 2009). Valtavirtaistamista koordinoidaan ja ohjataan	TAO, VIE	1,0 TAO

Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
sille on luotu seuranta-järjestelmä.	hallituksen tasa-arvo-ohjelman seurantyöryhmän kautta sekä järjestämällä 2-4 koulutustilaisuutta ja/tai seminaaria/v.		
Sektoritutkimuksen ja tutkimuspoliittisten linjausten vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Koordinaatioryhmä perustettu - Vahvistettu tutkimuspoliittista otettu sidosryhmien osalta - Laadittu hallinnonalan tutkimuspoliittinen ohjelma 	TAO	1,0 TAO

3.3. Toiminnalliset tulostavoitteet

3.3.1. Toiminnallinen tehokkuus

Taloudellisuus

Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Keskitetty hallinnonalan tukitoiminnot	Hallinnonalan IT-strategiaan sisältyvä IT-palvelujen keskittämistä ja yhteistyön lisäämistä koskeva kärkihanke on edennyt suunnitellusti.	HAO	
Julkaisutuotannon keskittäminen hallinnonalalla	Siirretty STM:n julkaisutuotanto THL:ään sovittu hallinnonalan organisaatioiden kanssa liittymisestä keskitettyyn palveluun	VIE	1,0 VIE
Uusi verkkopalvelu tehokäytössä	- Sovittu uuden stm.fi- sivuston ylläpito - Koulutettu sisältövastaavat	VIE, osastot	3,0 VIE
Ministeriön rakennetta on kehitetty siten, että se vastaa tehtävien painopisteitä ja yksiköiden välinen työnjako ja yhteistyö toimii hyvin.	On linjattu ministeriön organisaation ja toimintojen kehittämistarpeet ja käynnistetty jatko-hankkeet	Osastot, yksiköt	1,0 VIE

Tuottavuus

Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Tuottavuusohjelman mukainen tavoite -340 htv toteutettu hallinnonalalla. Uuden tuottavuusohjelmakauden tavoitteet linjattu ja sovittu.	- Nykyisen ja uuden tuottavuusohjelmakauden tavoitteiden toteutus suunniteltu ja varmistettu tuottavuushankkeen koordinaatioryhmässä - Palvelukeskussiirtojen toteutus varmistettu hallinnonalalla - Tuottavuustavoitteiden toteutus hallinnonalan tutkimus- ja kehittäislaitoksissa varmistettu (ml maksullinen toiminta) - Hallinnonalan kaikilla laitoksilla tuottavuusindikaattorit määritelty yhdessä tilastokeskuksen kanssa - Vuosista 2012-2015 päätös tehty ja toteutus käynnistetty - Sisäinen viestintä ja hallinnonalan viestintä suunniteltu ja hoidettu	TAO, osastot, erillis-yksiköt	1,5 TAO
Tulosohjauksen kehittäminen	- Ministeriön kannanottojen laadinta ja siihen liittyvä arviointimenettely toteutettu 15.6.09 - Laitoskohtaiset tuottavuusindikaattorit käytöön otettu. - Netra -tuloksellisuusosiota hyödynnetään tulosneuvotteluprosessissa ja sopimusten valmistelussa - Tulosohjauksen seuraavan mallin kehittäminen ja esittely keväällä -09 - Työsuojelupiirien tulosohjausprosessin soveltaminen uuteen aluehallintoympäristöön	TAO, osastot	1,0 TAO 2,0 TSO

Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Toteutettu työsuojeleupii-rien tietojärjestelmienkehittämisshanke, jossa tuotetaan työsuojaeluvalvonnan, sen suunnittelun, seurannan ja raportoinnin työvälineet vuosien 2008-2011 aikana	Valtimo I:n kaikki osaprojektit ovat toiminnassa v. 2009: - Valvonnan toimintamalli-osaprojekti - Rakenteinen tarkastuskertomus - osaprojekti - Käyttöönoton valmistelu - osaprojekti	TSO	1,7 TSO

Kannattavuus

Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Maksullinen toiminta kannattavaa	Maksullinen toiminta kannattavaa 103 %	TAO, osat	

Kustannusvastaavuus

Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
Julkisoikeudelliset suoritteet kustannusvastaavia	Julkisoikeudelliset suoritteet kustannusvastaavia	TAO, osat	

3.4. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Vaikuttavuustavoite	Indikaattorit
Työhyvinvoinnin parantaminen	- Työtyytyväisyysbarometri (1-5) - Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä - Sairauspoissaolot, pv/htv - Sairauspoissaolot, tapaukset/htv - Eläkkeellesiirtymisikä
Osaamisen parantaminen	- Koulutusvuorokaudet / htv
Henkilöstön määrän ja rakenteen kehittäminen	- Henkilöstön lukumäärä ja sen muutos - Henkilötyövuodet - Keski-ikä (yli 45-vuotiaat) ja ikäjakauma - Koulutustaso, indeksi (n/m) - Vakinaiset, määräaikaiset (n/m) - Kokoaikaiset/osa-aikaiset - Henkilöstön jakautuminen eri tehtäväryhmiin - Lähtövaihtuvuus, % ja tulovaihtuvuus, %
Johtamisjärjestelmien ja -käytäntöjen parantaminen	- Esimiesarvioinnit, johtamista kuvaavat tunnusluvut

Tavoite 2011	Tavoite 2009	Vastuu	Resurssit/ Htv
STM:n henkilöstöstrategia toimeenpantu	Jatketaan henkilöstöstrategian mukaisia toimenpiteitä	HAO, VIE, osastot, eril. tulosyksiköt	Yhteensä 1,0 HAO
Ministeriön henkilöstövoimavarojen tarve ja kohdentaminen eri tehtäväalueille on suunniteltu ja toteutettu niin, että ministeriön tehtävät tulevat hoidettuja ja henkilöiden ali- ja ylikuormitustilanteilta vällytään	<ul style="list-style-type: none"> - Jokainen osasto/erillinen tulosryhmä on käynyt toukokuun 2009 loppuun mennessä läpi eläkkeen vuoksi vuoteen 2011 mennessä mahdollisesti vapautuvat virat ja tehnyt suunnitelman, mihin tehtäviin/millaisella osaamisella ne pitäisi täyttää. - Jokainen osasto/erillinen tulosryhmä on tehnyt konkreettisen suunnitelman, mistä viroista/tehtävistä sille kohdennettu tuottavuusvähennys tehdään. 	HAO, osastot ja erilliset tulosryhmät	
Ministeriö säilyttää houkuttelevuutensa työpaikkana niin, että nykyisen henkilöstön vaihtuvuus ei ole liiallista ja ministeriö saa tarvitsemansa asiantuntevan ja osaavan henkilöstön myös jatkossa.	<ul style="list-style-type: none"> - On osallistuttu valtioneuvoston palkkausjärjestelmän valmisteluun sekä valmisteluun ja toteutetaan käyttöönotto, mikäli keskustason sopimus syntyy. - On otettu käyttöön systemaattiset lähtöhaastattelut ja suunniteltu niiden toteuttamistapa (vähintään samalla tasolla mitä tulosopimuksissa edellytetään: vähintään 50 % lähtijöistä haastatellaan) - Suunniteltu työnantajan osat verkkopalveluun 	HAO, VIE, osastot	
Ministeriön esimiestehtävissä toimivilla on hyvät johtamis- ja esimiesvalmiudet.	On luotu systemaattinen esimiesten koulutusohjelma, joka otetaan käyttöön pääosin v. 2010 lähtien. (ml. esimiesten viestintä- ja vuorovaikutustaidot)	HAO, VIE	
Tehtävien edellyttämä henkilöstön osaaminen on varmistettu. Laaja-alaisuutta on lisätty.	Jatketaan sellaisen koulutuksen/koulutusmoduulien ja koulutustarpeen arviointia koskevien menettelytapojen valmistelua, joiden tavoitteena on varmistaa erilaisissa tehtävissä tarvittava ”uudenlainen” osaaminen; erityisenä osa-alueena vuonna 2009 verkkouudistukseen liittyen verkko-osaamisen tarpeen arviointi ja kehittäminen Esimiesten viestintävalmiuksista suunniteltu moduuli esimiesvalmennukseen	HAO, VIE	
Sisäisen viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämisohjelma toteutettu	Ohjelma suunniteltu Selvitetty sisäisen viestinnän kanavien priorisointi	VIE, osastot, eril. tulosryhmät	0,5 VIE

4. Tulosaluekohtaiset resurssit

Yhteenveto osastojen resursseista on esitetty luvussa 4.13

4.1 Hallinto-osasto

Henkilötyövuodet

	htv
Ministeriön strategiset tavoitteet	5
- Ministeriön organisaation ja toimintojen kehittäminen	
- STM:n IT-linjausten toimeenpano (Doktorin versionvaihto, Intran uusimisen aloittaminen, MS Officen vaihto, Tiha 2011-projekti)	
- Henkilöstösuunnitelman toteuttaminen	
- Kulunvalvonta-, työajanseuranta-, virkakortti -projektit	
Osaston muut merkittävät hankkeet	
Perustehtävät (sisältää TAS:n 10,5 htv)	69
Yhteensä	74

Määrärahat

	€
Palkat	3 987 000
Muut toimintamenot	7 100 000
Yhteensä	11 087 000

4.2 Vakuutusosasto

Henkilötyövuodet

	htv
Ministeriön strategiset tavoitteet	10,3
- SATA-komitean tekemien ehdotusten valmistelu	5,1
- MASTO-hanke	2,5
- Valtakunnallinen työpankkikokeilu	0,1
- Yrittäjien sosiaaliturvan selkeyttäminen	0,6
- Tapaturmavakuutuslainsäädännön kehittäminen	0,3
- Työeläkelaitosten kilpailun edistäminen	0,8
- Perhevapaajärjestelmän kehittäminen	0,3
- Lääkekustannusten kasvun seuranta ja hillintä	0,6
Osaston muut merkittävät hankkeet	7,5
Perustehtävät	48,7
Yhteensä	66,5

Määrärahat

	€
Palkat	3 499 000
Muut toimintamenot	510 000
Eräät erityishankkeet	
- Valtakunnallinen työpankkikokeilu	400 000
- Vakuutus toiminnan kehittämishanke	100 000
- MASTO-hanke	200 000
Yhteensä	4 709 000

Vakuutusosaston nettobudjetoidun maksullisen toiminnan siirtomenot (33.01.01)

Lääkkeiden hintalautakunta

Määrärahat

Menolaji	€
Henkilöstömenot	880 000
Muut toimintamenot	800 000
Menot yhteensä	1 680 000
Tulot yhteensä	1 487 000
Yhteensä	-193 000

4.3 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto

Henkilötyövuodet

	htv
Ministeriön strategiset tavoitteet	19,5
- PARAS -hanke	5,0
- KASTE -ohjelma	6,0
- Terveyden edistämisen politiikkaohjelma	3,0
- Työterveys 2015 -toimeenpano-ohjelma	3,5
- Terveys 2015 -kansanterveysohjelma	2,0
Osaston muut merkittävät hankkeet	14,0
Neuvottelukunnat	3,0
Perustehtävät ja kansainväliset tehtävät	25, 5
Yhteensä	62,0

Määrärahat

	€
Palkat	4 729 000
Muut toimintamenot	810 000
Eräät erityishankkeet (33.03.63)	
- Daphne-ohjelman kansallinen rahoitusosuus	40 000
- Työterveys 2015 -toimeenpano-ohjelma	700 000
- Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset	500 000
- Terveyden edistämisen politiikkaohjelma	300 000
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen kehittämishankkeen toimeenpano	500 000
- Terveys 2015 -kansanterveysohjelma	380 000
- Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen teemavuosi 2010	100 000
Yhteensä	8 059 000

Peliriippuvuuden seuranta ja tutkiminen

Menolaji	€
Menot yhteensä	2 000 000
Tulot yhteensä	2 000 000
Nettomenot	0

4.4 Sosiaali- ja terveystieteiden osasto

Henkilötyövuodet

	Htv
Ministeriön strategiset tavoitteet	25,5
- Kunta- ja palvelurakennehanke	4,0
- Toimiva terveyskeskus	2,5
- Perustason mielenterveys- ja päihdetyön vahvistaminen	2,0
- Lääkealan osaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä	2,0
- Laadunhallinta ja potilasturvallisuus palvelujärjestelmässä	1,5
- Valtakunnallinen sähköinen potilaskertomus	3,5
- Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmien rakentaminen	1,0
- Palveluinnovaatiohanke	1,0
- Henkilöstövajeiden kasvu ja koulutuksen työelämälähtöisyys	2,0
- Ikäihmisten palvelujen laatusuositus toimeenpantu	1,0
- KASTE-ohjelman toimeenpano	2,5
- Vammaispalvelulakien yhteensovitus pääosin toteutettu	1,0
- Varhaiskasvatusta koskevat uudistukset aloitettu	1,5
Osaston muut merkittävät hankkeet	11,5
Perustehtävät ja kansainväliset tehtävät	20,5
Neuvottelukunnat	3,0
Lapsiasiavaltuutetun toimisto	5,0
Yhteensä	64,0

Määrärahat

	€
Palkat	4 854 000
Muut toimintamenot	1 730 000
Eräät erityishankkeet yhteensä (33.03.63)	
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset tietojärjestelmät	2 600 000
- Aikalisä-hanke	100 000
- Toimiva terveyskeskus - toimenpideohjelman toteuttaminen	300 000
- Palveluinnovaatiohanke	400 000
Yhteensä	9 984 000

4.5 Talous- ja suunnitteluosasto

Henkilötyövuodet

	htv
Ministeriön strategiset tavoitteet	14,0
- Tuottavuusohjelma	1,5
- Kunta- ja palvelurakennemuutos	1,5
- Sosiaaliturvakomitea	2,0
- Tasa-arvoasioiden edistäminen	5,0
- Tulohajautuksen kehittäminen	1,0
- Aluehallinnon uudistaminen	0,5
- Sektoritutkimuksen aseman vahvistaminen	1,0
- Lainsäädäntövaikutusten arviointi	1,5
Osaston muut merkittävät hankkeet	7,0
Perustehtävät	36,0
Yhteensä	57,0

Määrärahat

	€
Palkat	3 533 000
Muut toimintamenot	900 000
TUKE-toiminta	2 000 000
Tasa-arvon tietoportaalit (siirretään ulkopuoliselle)	180 000
Eräät erityishankkeet	
- EU:n tasa-arvo-ohjelma	20 000
Yhteensä	6 633 000

Talous- ja suunnittelu osaston maksullisen toiminnan toimintamenot (33.01.01), RAY

Menolaji	€
Henkilöstökulut	63 000
Muut toimintamenot	30 000
Menot yhteensä	93 000
Tulot yhteensä	93 000
Nettomenot	0

4.6 Työsuojeluosasto

Henkilötyövuodet

	htv
Ministeriön strategiset tavoitteet	14,2
- Reach-toimeenpano	0,7
- Kemikaalilainsäädäntö	0,3
- Parempi sääntely	1,5
- EU-ennakointi	1,2
- Työhyvinvointifoorumi	3,9
- Strategiatyö	2,5
- Tulosohjaus	1,9
- Valtimo-hanke	1,7
- Alku-hanke	0,7
Osaston muut merkittävät hankkeet	23,7
Perustehtävät	35,3
Yhteensä	73,2

Määrärahat

	€
Palkat	4 693 000
Muut toimintamenot	720 000
Eräät erityishankkeet (33.03.63)	300 000
- Työhyvinvointifoorumi	
Yhteensä	5 713 000

Työsuojeluosaston nettobudjetoidun maksullisen toiminnan toimintamenot (33.01.01)

Julkisoikeudelliset suoritteet

Menolaji	€
Henkilöstökulut	1 000
Muut toimintamenot	0
Menot yhteensä	1 000
Tulot yhteensä	1 000
Nettomenot	0

4.7 Kansliapäällikkö ja sisäinen tarkastus

Määrärahat

Menolaji	€
Henkilöstökulut	243 000
Muut toimintamenot, sisältäen palkkiot	77 000
Yhteensä	320 000

4.8 Kansainvälisten asioiden yksikkö

Henkilötyövuodet

	htv
Ministeriön strategiset tavoitteet	10,5
- Kv-asioiden valmisteluvastuiden ja päätöksenteon selkiinnyttäminen	1,5
- Kv-linjausten toimeenpano; ennakkovaikuttamisen ja horisontaalisen yhteistyön vahvistaminen	2,0
- Kv-sopimusten toimeenpanon raportoinnin ja arkistoinnin kehittäminen	1,0
- EU-politiikka	3,0
- Maailmanlaajuinen sosiaali- ja terveyspolitiikka	1,0
- Monikeskinen ja alueellinen yhteistyö	2,0
Osaston muut merkittävät hankkeet	3,0
Perustehtävät	3,0
Yhteensä	16,5

Määrärahat

	€
Palkat	1 059 000
Muut toimintamenot	1 030 000
Yhteensä	2 089 000

4.9 Viestintäyksikkö

Henkilötyövuodet

	htv
Ministeriön strategiset tavoitteet	4,65
- Tuottavuusohjelma	0,25
- STM:n tehtävät ja organisaatio tulevaisuudessa	0,25
- PARAS-hankkeen viestintä ja sidosryhmätyö	0,25
- KASTE-ohjelman toimeenpano + palveluinnovaatiohanke	0,25
- SATA-komitean työn ja sen jatkona säädösvalmistelun viestintä	0,40
- Terveyden edistämisen politiikkaohjelma	0,20
- Toimiva terveyskeskus	0,25
- MASTO-hanke	0,20
- Samapalkkaisuusohjelma + tasa-arvoselonteko	0,25
- Lääkehuollon kehittäminen, lääkekustannusten kasvun hallinta ja korvausperiaatteet, Lääkealan keskuksen perustaminen	0,50
- Vanhuspolitiikka ja ikäihmisten palvelut	0,25
- Työturvallisuusviestintä ja EU:n työsuojeluviiikko	0,25
- Alkoholiohjelman ja Terveys 2015 -ohjelman, mielenterveys- ja päihdeohjelman viestintä	0,20
- Viestintäjärjestelmän käyttöönotto	0,20
- Henkilöstöstrategian tuki	0,20
- EU- ja kv-yhteistyö	0,25
- Sisäisen viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämisohjelma	0,50
Viestintäyksikön muut merkittävät hankkeet	4,15
Perustehtävät	6,7
Yhteensä	15,5

Määrärahat

	€
Palkat	884 000
Muut toimintamenot	810 000
Yhteensä	1 694 000

4.10 Esikuntayksikkö

Henkilötyövuodet

	htv
<i>Ministeriön strategiset tavoitteet</i>	2,7
- Arvio hallitusohjelman toimeenpanosta	0,2
- Strategian uudistaminen, Strategia 2020 -hanke	1,0
- Kunta- ja palvelurakennemuutoksen STM-osuus	0,8
- Säädosvalmistelun koordinointi ja prosessien kehittäminen, erityisenä painotuksena suunnitelmallisuuden parantaminen	0,5
- Tuottavuushankkeen ministeriön roolia koskeneen selvityksen ehdotusten toimeenpanon jatkaminen, ns. 100 päivän ohjelman toimeenpanon koordinointi	0,2
<i>Esikuntayksikön muut merkittävät hankkeet</i>	1,5
<i>Perustehtävät</i>	1,8
Yhteensä	6,0

Määrärahat

	€
Palkat	466 000
Muut toimintamenot	30 000
Strategiahanke 2020: hankkeen toimeenpanon menovaraus	21 000
Valtion avustus Iisalmelle kansallisen veteraanipäivän järjestelyihin	90 000
Rine (115)	14 000
Yhteensä	621 000

4.11 Valmiusyksikkö

Henkilötyövuodet

	htv
<i>Ministeriön strategiset tavoitteet</i>	0,4
- Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen (YETT) strategian toimeenpano hallinnonalalla	0,2
- Huoltovarmuuspäätös toimeenpantu terveydenhuollossa	0,1
- Varautumisasioita käsittelevien yhteistyöelinten tehtävät asema selkeytetty	0,1
<i>Valmiusyksikön muut merkittävät hankkeet</i>	1,6
<i>Perustehtävät</i>	3,0
Yhteensä	5,0

Määrärahat

Menolaji	€
Palkat	
Muut toimintamenot	337 000
Poikkeusolojen neuvottelukunta	20 000
Yhteensä	537 000

4.12 Ministerit, valtiosihteerit, erityisavustajat*Määrärahat*

Menolaji	€
Henkilöstökulut	269 000
Muut toimintamenot, sisältäen palkkiot	235 000
Yhteensä	504 000

4.13 Yhteenvedo määrärahoista ja henkilötyövuosista*Toimintamenot vuodelle 2009*

	€
Käytettävissä	
- Talousarvio 2009 (33.01.01)	39 584 000
- Siirtomääräraha v. 2008 (arvio)	8 500 000
Yhteensä	48 084 000
Kehystetään tulosityksiköille	
- Palkkoihin	28 553 000
- Varaus palkkoihin	888 000
- Työterveyshuollon koulutus	350 000
- TUKE-rahoitus	2 000 000
- Muut menot	14 457 000
Yhteensä	46 248 000
Jää jakamatta (arvio)	1 836 000

Määrärahat osastoittain

	Palkat	Muut menot	Yhteensä
Ministerit	-	175 000	175 000
Valtiosihteerit	269 000	40 000	309 000
Erityisavustajat	-	20 000	20 000
Kansliapäällikkö+ sis. tark.	243 000	77 000	320 000
Esikuntayksikkö	466 000	155 000	621 000
Kansainvälisten asioiden yksikkö	1 059 000	1 030 000	2 089 000
Viestintäyksikkö	884 000	810 000	1 694 000
Valmiusyksikkö	337 000	200 000	537 000
Hallinto-osasto	3 987 000	7 100 000	11 087 000
Vakuutusosasto	3 499 000	510 000	4 009 000
Sosiaali- ja terveyspalveluosasto	4 854 000	1 730 000	6 584 000
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämi- sen osasto	4 729 000	810 000	5 539 000
Talous- ja suunnitteluosasto	3 533 000	1 080 000	4 613 000
Työsuojeluosasto	4 693 000	720 000	5 413 000
Yhteensä	28 553 000	14 457 000	43 010 000

Henkilötyövuodet osastoittain

	Strategiset tavoitteet	Muut merkittävät hankkeet	Perustehtävät	Yhteensä
Esikuntayksikkö	3,0	1,5	1,5	6,0
Kansainvälisten asioiden yksikkö	10,5	3,0	3,0	16,5
Viestintäyksikkö	4,65	4,15	6,7	15,5
Valmiusyksikkö	0,3	1,7	3,0	5,0
Hallinto-osasto	5	-	69,0	74,0
Vakuutusosasto	9,7	7,5	49,3	66,5
Sosiaali- ja terveyspalveluosasto	25,5	11,5	27,0	64,0
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämi- sen osasto	19,5	17,0	25,5	62,0
Talous- ja suunnitteluosasto	14,0	7,0	36,0	57,0
Työsuojeluosasto	14,2	23,7	35,3	73,2
Yhteensä	106,05	73,05	260,60	439,70

Liite 1. STM:n henkilöstösuunnitelma vuonna 2009

Sosiaali- ja terveysministeriön henkilöstöstrategiset avainkysymykset ja kriittiset menestystekijät vuosina 2008-2011 ovat

1. Osaaminen
2. Johtaminen
3. Toimintatavat
4. Työhyvinvointi

<i>Henkilöstöstrateginen toimenpidekokonaisuus ja tavoite vuonna 2011</i>	<i>Toimenpide vuonna 2009</i>	<i>Aikataulu</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>Tasavotavoite</i>
<p>1. Henkilöstön määrä ja rakenne</p> <p>Ministeriön henkilöstövoimavarojen tarve ja kohdentaminen eri tehtäväalueille on suunniteltu ja toteutettu niin, että ministeriön tehtävät tulevat hoitettuja ja henkilöiden alija ylikuormitustilanteilta vältytään</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Jokainen osasto ja erillinen tulosryhmä käy toukokuun 2009 loppuun mennessä läpi eläkkeen vuoksi vuoteen 2011 mennessä mahdollisesti vapautuvat virat ja tekee suunnitelman, mihin tehtäviin ja millaisella osaamisella ne tai osa niistä pitäisi täyttää (suunnitelma päivitetään tarvittaessa mahdollisten organisaatiouudistusten jälkeen). - Jokainen osasto ja erillinen tulosryhmä tekee konkreettisen suunnitelman, mistä eläkkeen vuoksi tai mahdollisesti muista syistä vapautuvista viroista ja tehtävistä se aikoo sille kohdennetun tuottavuusohjelman mukaisen vähennyksen tehdä (voi olla vaihtoehtoisakin suunnitelmia koska osin vaikea ennakoida vaihtuvuutta). 	<p>helmi-toukokuu 2009</p>	<p>osastot, yksiköt, koordinointi HAO</p>	
<p>2. Palvelukeskussiirrot ja muu tukitehtävien kehittäminen</p> <p>Talous- ja henkilöstöhallintotehtävien palvelukeskussiirrot on toteutettu. Uudet prosessit ministeriön sisällä ja yhteistyö Palken kanssa toimivat. Vapautuva henkilöstö on sijoitettu uusiin tehtäviin. Muut tukitehtävien keskittämistä aiheutuvat vastaavat järjestelyt on suunniteltu ja toteutettu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kartoitetaan toukokuun loppuun mennessä julkaisutehtävissä toimivat (viestintäyksikkö huolehtii yhteistyössä ao. osastojen kanssa) ja laaditaan suunnitelmat ja tehtäväjärjestelyt julkaisutoimen tehtävissä toimiville (ao. osastot) tehtävien siirtyessä THL:ään kesällä 2009. - Tiha 2011 –projekti: määritellään It-palvelujen ja tietohallinnon roolit hallinnonalan tietohallinnon yhteistyön parantamiseksi. Laaditaan palvelukuvaukset ja aloitetaan tehtävänkuvauksen muuttaminen uuden mallin suuntaan - Julkaisutehtävistä muihin tehtäviin siirtyviä kannustetaan ja tuetaan tarvittaessa täydennyskoulutukseen. 	<p>kevät 2008</p> <p>2008-2011</p> <p>2009-</p>	<p>HAO, VIE, osastot, yksiköt</p> <p>HAO, ao. henkilöt, johto</p>	<p>tasavotavoite</p>

<i>Henkilöstöstrateginen toimenpidekokonaisuus ja tavoite vuonna 2011</i>	<i>Toimenpide vuonna 2009</i>	<i>Aikataulu</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>Tasa-arvotavoite</i>
3. Esimiestyön kehittäminen Ministeriön esimiestehtävissä toimivilla on hyvät johtamis- ja esimiesvalmiudet.	<ul style="list-style-type: none"> - Määritellään eri tasoisten esimiesten keskeiset tehtävät ja roolit. Tähän liittyen selkeytetään erityisesti tulosryhmän päälliköiden ja ryhmäesimiesten työnantajarooli. - Linjataan tulosryhmien ja tulosryhmiä pienempien ryhmien tarkoituksenmukainen koko (ei liian isoja eikä liian pieniä yksiköitä). 	2009	HAO, osastot, yksiköt	
	<ul style="list-style-type: none"> - Luodaan systemaattinen, kaikkien esimiesten työnkuvaan sisältyvä kehittämisohjelma (ohjelman sisältö voi vaihdella esimiesten aiempien valmiuksien perusteella, mutta siihen sisältyy myös yhteisiä osioita). - Ohjelma otetaan käyttöön pääosin vuodesta 2010 lähtien. esimiesten henkilökohtaiset kehittämisohjelmat räätälöidään tarvittaessa kunkin esimiehen kehittymistarpeiden mukaan johtamistaito- ja työtyytyväisyysbarometrin ym. seurantatietojen pohjalta 	2009	HAO, johto	
4. Ministeriön sisäinen yhteistyö Osastojen, yksiköiden ja yksittäisten henkilöiden yhteistyötä on lisätty. Henkilöstöä käytetään joustavasti painopisteiden mukaan.	<ul style="list-style-type: none"> - Korostetaan hakuilmoituksissa että virat ministeriön yhteisiä ja voidaan tarvittaessa siirtää muuhun yksikköön. 	2009	HAO	
	<ul style="list-style-type: none"> - Kehitetään ja vakiinnutetaan koko ministeriön yhteinen ns. sihteeripooli, jonka tavoitteena on varmistaa ylimmän johdon sihteeripalvelut yllättävissäkin tilanteissa. - Jatketaan osastokohtaisten sihteeripoolien kehittämistä ja sihteerien tehtävänkuvien laajentamista ainakin HTO:lla ja TSO:lla. 	2008-	osastot, yksiköt, HAO	
	<ul style="list-style-type: none"> - Kuvataan ja tarkennetaan kansainvälisten asioiden prosessit. - Muut osastojen ja yksiköiden työnjaon tarkistustarpeet ja –mahdollisuudet tulevat esille ja tarkentuvat ministeriön organisaation kehittämishankkeen jatkotoimenpiteinä. 	tammikuu 2009 (avoin)	osastot, yksiköt	

<i>Henkilöstöstrateginen toimenpidekokonaisuus ja tavoite vuonna 2011</i>	<i>Toimenpide vuonna 2009</i>	<i>Aikataulu</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>Tasa-arvotavoite</i>
5. Osaaminen Tehtävien edellyttämä henkilöstön osaaminen on varmistettu. Laaja-alaisuutta on lisätty.	<ul style="list-style-type: none"> - Jatketaan sellaisen koulutuksen/koulutusmoduulien ja koulutusarpeen arvioinnin valmistelua, jonka tavoitteena on varmistaa erilaisissa tehtävissä tarvittava ”uudellinen” osaaminen: mm. atk-aidot, verkko-osaaminen, viestintä- ja yhteistyötaidot, kielitaito ja muu kansainvälinen osaaminen - vuonna 2009 uutena osa-alueena <ul style="list-style-type: none"> ▪ verkko-osaamiseen liittyen verkko-osaamisen tarpeen arviointi ja kehittäminen 	2008- 2009	HAO yhteistyössä osastojen ja ao. yksiköiden kanssa (ainakin VIE, KVT)	tasa-arvotavoite
	<ul style="list-style-type: none"> - Tehdään valmistuvan VM:n mallin pohjalta johdon ja asiantuntijoiden kehittämisen periaatteet STM:ssä. 	2009	HAO, osastot ja yksiköt	tasa-arvotavoite
	<ul style="list-style-type: none"> - Pilotoidaan ja tehdään pilotoinnin kokemusten ja VM:n uusien rekrytointiohjeiden pohjalta linjauksen sähköisen Heli-järjestelmän laajemmasta käyttöönotosta 	2009	HAO	
7. Kilpailukykyyn varmistaminen työnantajana Ministeriö säilyttää houkuttelevuutensa työpaikkana niin, että nykyisen henkilöstön vaihtuvuus ei ole liiallista ja ministeriö saa tarvitsemansa asiantuntevan ja osaavan henkilöstön myös jatkossa.	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistutaan valtioneuvoston palkkausjärjestelmän valmisteluun. - Valmistellaan ja toteutetaan käyttöönotto STM:ssä, mikäli keskustason sopimus syntyy. 	2008-2009 (arvio)	HAO, esimiehet, kaikki	tasa-arvotavoite
	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnitellaan lähtöhaastattelujen toteuttamistapa ja otetaan ne systemaattisesti käyttöön. Tavoitteena on, että vähintään 50 % lähtijöistä haastatellaan (suullisesti tai kirjallisesti/sähköisesti). 	2009	HAO, osastot, yksiköt	
8. Työhyvinvoinnin varmistaminen Työhyvinvointia seurataan säännöllisesti ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään tehokkaasti. Yhteisöllisyyteen ja luovuuteen kannustetaan.	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutetaan ja analysoidaan työtyytyväisyysbarometrikysely ja tarvittavat jatkotoimet. - Sisällytetään työtyytyväisyysbarometriin tasa-arvon toteutumista koskevat keskeiset kysymykset. - Tehdään lisäksi erillinen tasa-arvokysely ellei se osoittaudu työtyytyväisyysbarometrin tulosten perusteella tarpeettomaksi. 	2009, 2011	HAO	tasa-arvotavoite
	<ul style="list-style-type: none"> - Ministeriön johtoryhmän käsittelyyn kerätään työtyytyväisyysbarometrin yhteydessä laajemmin työtyytyväisyyteen liittyviä seuranta-tietoja. - Työtyytyväisyysbarometrin perusteella kartoitetaan yksiköitä, joiden kanssa erilliset toimenpiteet ovat tarpeen. 	kevät 2009		

<i>Henkilöstöstrateginen toimenpidekokonaisuus ja tavoite vuonna 2011</i>	<i>Toimenpide vuonna 2009</i>	<i>Aikataulu</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>Tasa-arvotavoite</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - Huolehditaan edelleen siitä, että ministeriön henkilöstöllä on tilaisuuksia vapaamuotoiseen yhdessä-oloon, tätä tuetaan edelleen yksikökohtaisiin kulttuuritapahtumiin tarkoitettulla tuella. - Kannustetaan edelleen henkilöstöä terveyttä edistävän liikunnan harrastukseen ministeriön kuntosalien lisäksi liikuntaseteleiden avulla. 	2008-		

- 2009:
- 1 Sikiön poikkeavuuksien seulonta. Seulonta-asetuksen täytäntöönpanoa tukevan asiantuntijaryhmän muistio. (Moniste)
ISBN 978-952-00-2754-4 (nid.)
ISBN 978-952-00-2755-1 (PDF)
  - 2 Selvitys EVO-pisteitä tuottaneista terveystieteellisistä julkaisuista vuosilta 2003-2005. (Vain verkossa)
ISBN 978-952-00-2756-8 (PDF)
  - 3 Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma. Mieli 2009 –työryhmän ehdotukset mielenterveys- ja päihdetyön kehittämiseksi.
ISBN 978-952-00-2767-4 (nid.)
ISBN 978-952-00-2768-1 (PDF)
  - 4 Raskaan olevien päihdeongelmaisten naisten hoidon varmistaminen –työryhmän raportti. (Vain verkossa)
ISBN 978-952-00-2769-8 (PDF)
  - 5 Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet 2009.
ISBN 978-952-00-2770-4 (nid.)
ISBN 978-952-00-2771-1 (PDF)
  - 6 Enhetliga grunder för icke-brådskande vård 2009.
ISBN 978-952-00-2772-8 (inh.)
ISBN 978-952-00-2773-5 (PDF)
  - 7 Skenaarioita sosiaalimenoista. Terveysten edistämisen vaikutukset ja analyysimallin esittely.
ISBN 978-952-00-2774-2 (nid.)
ISBN 978-952-00-2775-9 (PDF)
  - 8 Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma vuodelle 2009. (Vain verkossa)
ISBN 978-952-00-2776-6 (PDF)

